

Jugar de veres:

UN TALLER A L'ESCOLA.

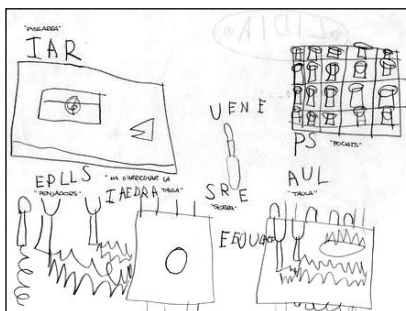
Mercè Company Plaza
M. Martina Socías Vich
CP NADAL CAMPANER ARROM. COSTITX

EL més important per aprendre és tenir interès i ganes, però, com podem aconseguir que els infants vulguin aprendre? com fer que estiguin motivats?. Cal fer-los viure la necessitat d'aprendre, promoure la necessitat de coneixement, ensenyar-los a buscar solucions als seus problemes, problemes reals que ens sorgeixen de la vida a l'aula.

Hem de crear una comunitat de recerca que, partint de les aportacions individuals, pugui construir coneixements útils per a tot el grup, facilitant processos complexos tan col·lectius com individuals que seran la base d'aprenentatges significatius i funcionals lligats amb emocions i vivències que els faran perdurables i transferibles a altres realitats.

Una de les fonts d'aprenentatges significatius del nostre grup durant aquest curs ha estat sense dubte la construcció d'un taller. Tot va començar a principi de curs quan demanarem als infants què els agradaria fer a l'escola, què volien aprendre, a què els agradaria jugar... De les moltes propostes que feren la més motivadora fou el taller, un taller de veres .

El primer que necessitàvem era informació: Com és un taller? Què podem fer als tallers? Són tots iguals els tallers? Així doncs començarem a recopilar informació. Primer la nostra, el que cada un de nosaltres sabia, conversàrem sobre com eren els tallers, quines coses hi havia, qui treballava al taller,

tipus de tallers que coneixíem... Després buscàrem ajuda per comprovar les nostres hipòtesis, férem una nota informativa per a les famílies i per a tota la comunitat escolar, necessitàvem visitar un taller real.

Vàrem tenir sort i el pare d'en Miquel ens va oferir el seu taller per poder-ho visitar. El problema era que el taller era a Inca. Aquest fet, en comptes de ser un impediment, ens resultà molt interessant i formatiu, ja que els infants van haver d'utilitzar els recursos i les informacions necessàries per comprendre el món adult per tal de resoldre els seus problemes. En primer lloc, com arribar a Inca, consultàrem horaris de transport públic i cercàrem el telèfon de la companyia de transport per veure si tots hi cabíem a l'autobús. En segon lloc, com trobar el taller, la mare d'en Miquel ens va fer un plànol però nosaltres vàrem haver de cercar els noms dels carrers, les places, l'església i seguir totes les indicacions per arribar-hi. Vàrem superar tots els reptes i ens va resultar una visita molt constructiva, vàrem fer-nos una idea molt clara de com podíem organitzar el nostre taller.

Després de la visita, un cop a l'escola, reflexionàrem sobre el que havíem vist, parlàrem del que necessitàvem i de com ho organitzaríem, férem les nostres propostes i decidírem escriure una nota, per a les nostres famílies, demanant-los que ens ajudassin aportant totes aquelles coses que necessitàvem, els materials havien de ser reals no joguetes, el taller havia de ser de veritat.

El següent pas fou organitzar tot el material aportat per les famílies, pensar quin espai era més adequat per posar el taller, com penjaríem les eines o guardaríem i organitzaríem les pintures, grampons, tatxes... Revisàrem foto-

grafies de la sortida i observarem com estava organitzat el taller d'en Miquel i després per grups començarem a dissenyar algunes de les estructures que ens ajudarien a organitzar i tenir ben posades les eines del taller, això ens va obligar a prendre decisions, a posar-nos d'acord i a organitzar-nos per treballar en equip.

El darrer pas fou posar nom al taller, sabíem que el taller d'en Miquel tenia un logotip, nosaltres també en volíem un. Així doncs, cada infant va cercar un nom i va dissenyar un logotip pel taller. Totes les propostes eren interessants, vàrem pensar que el millor seria fer una votació, el nom elegit va ser "Estrelles de fusta". El primer encàrrec del taller va ser construir el cartell amb el nom del nostre taller. El segon és la gàbia de n'Estel, el nostre conill, de la qual ja tenim el disseny.

En el taller treballam en grups de quatre o cinc, fet que, com ja hem dit abans, ens obliga a prendre decisions col·lectives i a arribar acords. Tenim previst anar al taller tots els dimecres, tenim feinetes per fer com la gàbia i algunes cosetes per la fira del poble.

El taller ha estat fins ara una font d'aprenentatges significatius i vivenciats pels infants i les mestres, d'aquí a final de curs el taller ens pot proporcionar un bon grapat de situacions problemàtiques que ens calgui resoldre mitjançant estris i eines

del món adult; situacions que ens facilitaran nous aprenentatges funcionals i significatius lligats a emocions i vivències, aprenentatges que els infants recordaran i transferiran a altres situacions amb facilitat.

L'objectiu que ens proposarem les mestres quan iniciarem aquesta proposta, fou treballar de manera transdisciplinària amb els nostres alumnes la lectura, escriptura, matemàtiques, el coneixement del medi i la identitat i autonomia personal. Sempre partint del diàleg col·lectiu i la reflexió compartida, construint la nostra pròpia història.

Les activitats plantejades als infants pretenien la construcció dinàmica del seu coneixement, fent-los participants i conscients del seu procés d'aprenentatge.

A continuació us explicarem, de forma més detallada, algunes d'aquestes activitats aprofundint, concretant i relacionant la feina realitzada, amb els Estàndards Matemàtics.

VIATJAR A INCA.

NECESSITAM SABER:

- Ens va bé l'horari del bus?
- Cabem tots al bus?

Iniciam l'activitat fent una lectura, primer individual i després col·lectiva, de l'horari del bus. Observam les hores de sortida i arribada, i ens posem d'acord sobre les més convenients per a nosaltres. Posteriorment, per esbrinar la capacitat del bus, els infants proposen telefonar a la companyia i cerquem, al paper de l'horari, el telèfon.

Les activitats ens han permès treballar l'estàndard matemàtic de comunicació, organitzant i consolidant el pensament matemàtic dels infants.

"Els bons problemes plantegen situacions noves, properes a la realitat de l'alumne, que impliquen un repte que et fa pensar, imaginar... S'adeqüen al nivell evolutiu de l'alumne i poden admetre més d'una solució".
Maria Antònia Canals

LLEGIR UN PLÀNOL:

- Situar els punts de partida i arribada.
- Observar els elements significatius de l'entorn que ens ajudin a orientar-nos.
- Reproduir en un plànol d'Inca l'itinerari duit a terme per arribar de l'estació de bus al taller.

Abans de la sortida i durant la mateixa, observam el plànol dibuixat per la mare d'en Miquel, fixant-nos amb els elements més significatius. Posteriorment a l'aula, dibuixam l'itinerari damunt un plànol real d'Inca.

Les activitats ens han permès treballar l'estàndard matemàtic de geometria, localitzant i descrivint les relacions espacials mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació.

"L'aprenentatge de la geometria, a més a més de la manipulació, demana una vivència motriu de tot el cos, que sovint es concreta en desplaçament".
Maria Antònia Canals

CONSTRUIR EL TALLER:

- Dissenyar i organitzar l'espai.
- Elaborar llistats del material necessari.
- Utilitzar diferents estris i instruments de mesura.

Dialogam per decidir quin és l'espai més adequat per ubicar el taller, a continuació elaboram llistats del material, de veritat, més idoni pel taller. Un cop arribat al consens, organitzam l'espai.

Les activitats ens han permès treballar els estàndards matemàtics de representació, creant i utilitzant representacions per organitzar, registrar i comunicar idees matemàtiques. Així com també, seleccionar, aplicar i traduir representacions matemàtiques per resoldre problemes.

Per altra banda, hem treballat l'estàndard de mesura, aplicant tècniques, instruments i fórmules apropiades per obtenir mesures.

"Es fonamental relacionar la mesura, i la necessitat de la mesura, a l'entorn proper." Maria Antònia Canals.

DISSENYAR LA GÀBIA DE N'ESTEL:

- Dissenys individuals.
- Dissenys a mida real per grups al pati de l'escola.
- Elaboració de maquetes a escala en petits grups.

Feim dibuixos de com ens agradaria que fos la gàbia de n'Estel. Després, observam imatges de diferents models de gàbies, descartam les que no ens serveixen i triam les més convenients. Per grups, les representam a mida real al pati, utilitzant guixos, cordes, fustes... això ens serveix per decidir les mides. Finalment ho representam sobre paper per dur-ho al fuster. Decidim fer maquetes a escala, amb l'ajuda de les mestres, de dos models de gàbies.

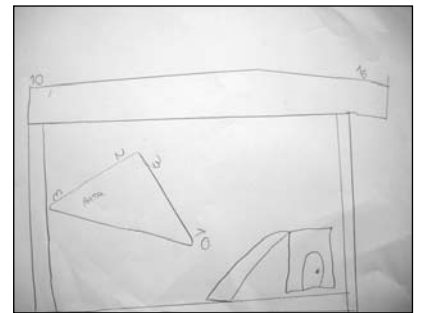
Les activitats ens han permès treballar, per una banda, l'estàndard matemàtic de mesura, i per l'altre, l'estàndard matemàtic de geometria, analitzant les característiques i propietats de figures geomètriques de dos i tres dimensions, i desenvolupar raonaments matemàtics sobre relacions geomètriques. A més ens ha permès, utilitzar la visualització, el raonament i la modelització geomètrica per resoldre problemes.

"Les formes fonamentals són la línia, amb una sola dimensió; la superfícies, amb dues dimensions; i el volum en tres dimensions". Maria Antònia Canals

Pretenem formar infants capaços, actius, curiosos, emprenedors, observadors amb ganes d'aprendre i d'entendre tot allò que passa al seu voltant. Infants que cada dia aniran evolucionant i creixent en tots els àmbits: l'autonomia personal, les relacions socials i també en l'àmbit cognitiu. Per tot això, les propostes que duim a terme a l'aula sorgeixen del dia a dia a l'escola. Resolem els reptes entre tots, partint del diàleg i del treball cooperatiu. Volem ser una comunitat de recerca.

"Quan estalvies a un infant un esforç que ell podria fer, quan l'ajudes més del que necessita, estàs impeding que creixi".

Maria Montessori: Jugant, jugant.

BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA:

VVA(2003): *Principios i Estándares para la Educación Matemática*. Ed. Centro Documentación Thales. Sociedad Andaluza de educación matemática Thales.

Biniés Lanceta, P. (2008): *Converses matemàtiques amb Maria Antònia Canals*. Ed. Graó. Barcelona.